

My i nasza **szkoła**

Z tego podręcznika korzysta teraz:

1

2

3

**Kochane Drugoklasistki,
Kochani Drugoklasiści,**
podręcznik „My i nasza szkoła”
powstał dzięki pracy wielu osób.
Dbajcie o niego i nie rysujcie w nim.
Za rok będzie szkolnym przewodnikiem
dla Waszych młodszych koleżanek i kolegów.

Wypróbujcie bezpłatne interaktywne podręczniki z ćwiczeniami:

www.mcourser.pl/SztukaUczenia

Informacje dla rodziców i nauczycieli:

www.sztukauczenia.pl

My i nasza szkoła

Podręcznik do szkoły podstawowej

Maria Lorek, Monika Zatorska

Klasa 2

Część 1A

Katowice 2018

ISBN 978-83-86566-30-3 (całość) ISBN 978-83-86566-35-8 (część 1A)

Spis treści

ZNOWU RAZEM

- 4-5 Druga klasa
- 6-7 Jak spędziliśmy wakacje?
- 8-9 Krajobrazy naturalne i przemysłowe
- 10-11 Załek słówek – głoski i litery
- 12-13 Alfabet o książce
- 14-15 Co przypomina nam wakacje?
- 16-17 Spotkanie z policjantką
- 18-19 Nowy uczeń
- 20-21 Załek słówek – piszemy i czytamy
- 22-23 O ogonkach u rączek, czyli rozmyślenia o języku
- 24-25 Kodeks klasowy

MOWA ZWIERZĄT

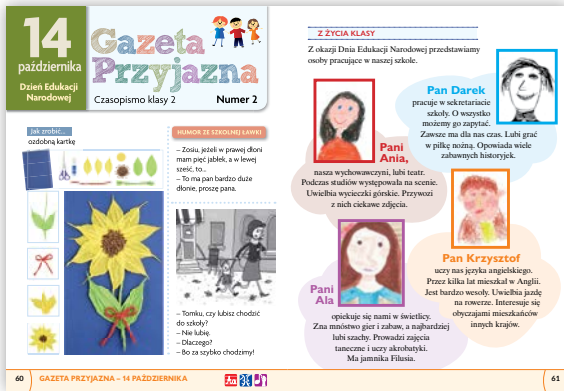
- 26-27 Lew i zwierzęta
- 28-29 Załek słówek – zdanie, wyraz, sylaba
- 30-31 Pan Mikołaj i lew
- 32-33 Jak porozumiewają się zwierzęta?
- 34-35 „Gazeta Przyjazna” – 23 września
- 36-37 Załek słówek – spółgłoski miękkie

TAJEMNICE DRZEW

- 38-39 Jakie tajemnice kryje las?
- 40-41 Poznajemy drzewa
- 42-43 U leśnych listków
- 44-45 Załek słówek – wyrazy z q, ę
- 46-47 Mieszkańcy drzew
- 48-49 W co zmieniają się drzewa?
- 50-51 Drewniane czary
- 52-53 Załek słówek – wyrazy z rz wymiennym

UCZYMY SIĘ W PLENERZE

- 54-55 Jesienna wycieczka
- 56-57 W gospodarstwie ekologicznym
- 58-59 Załek słówek – wyrazy z ó wymiennym
- 60-61 „Gazeta Przyjazna” – 14 października
- 62-63 Słowniczek

„Gazeta Przyjazna” – inspiracja do tworzenia klasowej gazety.

Zaułek słówek – zabawy i ćwiczenia słownikowe, gramatyczne i ortograficzne.

Edukacja polonistyczna

Edukacja społeczna

Edukacja przyrodnicza

Edukacja artystyczna

Edukacja matematyczna

Teksty literackie

Pytania, polecenia, inspiracje do aktywnego działania.

Inspiracje artystyczne

Doświadczenia, eksperymenty, obserwacje.

Teksty popularnonaukowe i przyrodnicze.

słowa: Natalia Usenko
muzyka: Beatriz Blanco

Druga klasa

Po wakacjach pani z trudem nas poznała –
w dwa miesiące tak wyrosła klasa cała!
Każdy z nas się trochę zmienił.
Wszyscy wyżsi, opaleni!
Tylko Cela Calineczką pozostała...

refren:

Znowu razem pobawimy się nareszcie
i zadamy pani pytań tysiąc dwieście!
Dokąd w nocy lata sowa?
Gdzie jest księżyc, gdy się chowa?
Czemu tęcza jest jak tęcza kolorowa?

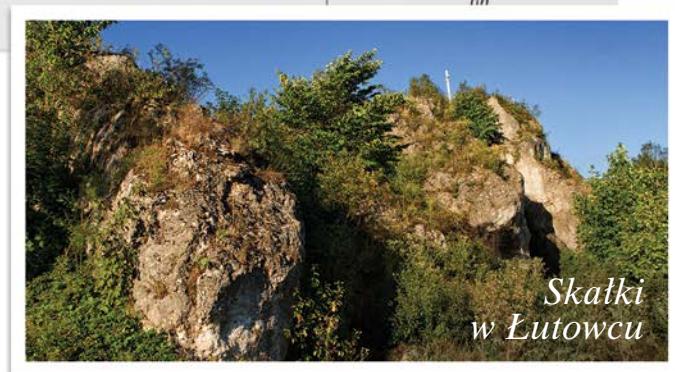
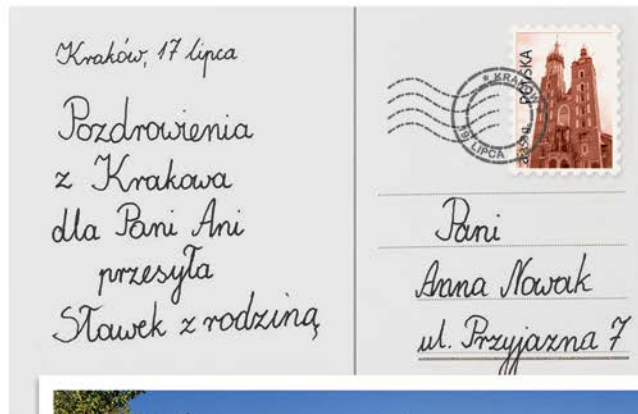
Różne cuda nam pokaże pani Ania.
Jest na świecie tyle rzeczy do zbadania...
Lekcja zawsze jest ciekawa,
gdy nauka to zabawa –
nikt nam tropić i odkrywać nie zabrania!

refren:

Znowu razem pobawimy się nareszcie...

1. Porozmawiajcie o tym, czego chcielibyście się nauczyć w drugiej klasie.
2. Co najbardziej lubicie robić w szkole? Dlaczego?
3. Zastanówcie się, co chcielibyście zmienić w szkole.
4. Nauczcie się śpiewać piosenkę pod tytułem „Druga klasa”.
Wymyślcie do niej układ taneczny.

Jak spędziliśmy wakacje?

Pani Ania zaczęła zajęcia. Czekaliśmy z niecierpliwością, co nam powie.

- Bardzo dziękuję za widokówki, które dostałam w czasie wakacji.
- Ojej, a ja nie wysłałam – zasmucił się Darek.

Popatrzyliśmy na siebie. Nie tylko Darek o tym nie pomyślał.

Pani, widząc nasze miny, powiedziała:

- Nic nie szkodzi, przecież możecie teraz o wszystkim opowiedzieć.
- Byłem na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej – zaczął Karol. – Oglądałem skały i szukałem skamieniałych amonitów. To takie zwierzęta, które żyły bardzo dawno temu. Pewnego wieczoru zobaczyliśmy lecące zwierzę podobne do ptaka. Potem usiadł na płocie i zwił głowę w dół. Tata powiedział, że to nie ptak, chociaż ma skrzydła. To był nietoperz nocek! Byliśmy też na wycieczce w Częstochowie i zwiedziliśmy klasztor Jasną Górę.
- A my, z rodzicami, babcią i dziadkiem, wybraliśmy się w Tatry – powiedziała Natałka. – Po drodze zatrzymaliśmy się w Wieliczce. Tam, głęboko pod ziemią, jest zabytkowa kopalnia soli. Można w niej oglądać wykute w soli komory, podziemne jeziora, kaplice i ciekawe rzeźby z soli.

Kopalnia Soli „Wieliczka”

Do rozmowy włączyła się Ala:

– My byliśmy na Mazurach. Moi rodzice lubią żeglować.

To ich hobby. Razem z siostrą nauczyłyśmy się śpiewać szanty, takie piosenki żeglarskie.

Celina, Gabrysia i Bartek opowiedzieli nam o półkoloniach zorganizowanych przez dom kultury. Bartek zdobył wyróżnienie w konkursie „Mistrz Ciekawostek Przyrodniczych”, a Celina była szybsza od trzecioklasistki w zawodach pływackich. Gabrysia znalazła piórko i napisała opowiadanie o czarodziejskim ptaku, który je zgubił. Zakończenie opowiadania brzmiało tak: „Najciekawszymi wakacyjnymi skarbami są wspomnienia!”.

1. Opowiedzcie, gdzie dzieci z klasy 2a spędziły wakacje.
2. Porozmawiajcie w parach o tym, jak spędziliście wakacje.
3. Dokończcie zdania i je zapiszcie.
W czasie wakacji zdziwiło mnie...
Po wakacjach...

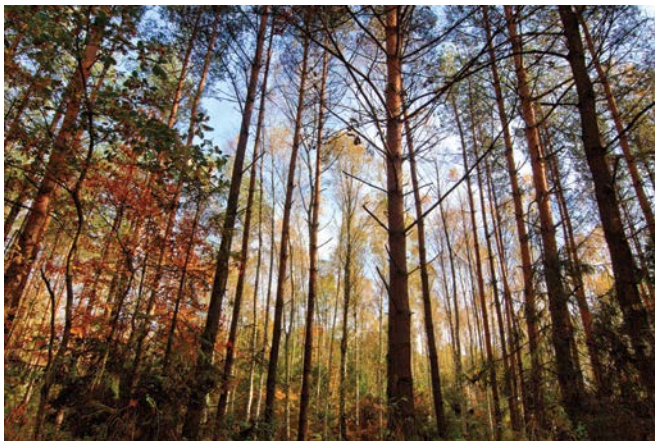
4. Wskażcie w tekście nazwy miast i krain geograficznych.

W tekście są nazwy: miast, gór, krain geograficznych. Piszemy je wielką literą.

Krajobrazy naturalne i przemysłowe

1. Opiszcie, co przedstawiają zdjęcia. Które z nich pokazują krajobrazy naturalne, a które - przemysłowe? Czym się różnią?
2. Jakie krajobrazy najczęściej można spotkać w waszej okolicy?
3. Wybierzcie się na spacer. Zabierzcie aparat fotograficzny. Zróbcie zdjęcia najbardziej typowych krajobrazów. Przygotujcie wystawę zdjęć.

GŁOSKI I LITERY

mówi

słucha

pisze

czyta

ZWRÓĆCIE UWAGĘ

Dźwięki mowy to **głoski**. Wymawiamy je i słyszymy.
Znaki pisma to **litery**. Widzimy je i piszemy.

1. Zaobserwujcie, które wyrazy mają różną liczbę głosek i liter. Wytłumaczcie koleżance lub koledze, dlaczego tak jest.

wyraz	głoski	litery
szkoła	sz-k-o-ł-a (5)	s-z-k-o-ł-a (6)
komputer	k-o-m-p-u-t-e-r (8)	k-o-m-p-u-t-e-r (8)
orzech	o-rz-e-ch (4)	o-r-z-e-c-h (6)

2. Zaproponujcie wyrazy, które rozpoczynają się od kolejnych samogłosek, a potem – wyrazy zaczynające się od kolejnych spółgłosek. Czy za każdym razem udało wam się znaleźć odpowiedni wyraz?

samogłoski

a ą e ę i o ó u y

spółgłoski

b c ć d f g h j k l ł m n ń p r s ś t w z ź ż

3. Przeczytajcie zdanie. Sprawdźcie, czy są w nim wszystkie polskie samogłoski.

Wokół uli są gęste lasy.

4. Ułóżcie jak najwięcej wyrazów z liter napisanych na kamykach. Przygotujcie podobne kamyki i pobawcie się w układanie wyrazów.

ZWRÓĆCIE UWAGĘ

Głoskę „u” możesz napisać tak **u** lub tak **ó**.
 Głoskę „ż” możesz zapisać tak **ż** lub tak **rz**.
 Głoskę „h” możesz zapisać tak **h** lub tak **ch**.

Abecadło i książki

- A – ma zaszczyt przedstawić:
- B – baśnie, gdzie księżniczki prześliczne,
- C – ciekawostki naukowo-techniczne,
- D – dialogi, czyli rozmowy dwóch osób,
- E – encyklopedie z wiedzą, co spamiętać jej nie sposób,
- F – fantastykę – o rzeczach nie z tej ziemi,
- G – gawędy (byśmy o nich nie zapomnieli),
- H – historyjki prawdziwe i zmyślane,
- I – ilustracje barwne, kolorowe,
- J – językowe psoty i igraszki,
- K – komiksy i króciutkie fraszki,
- L – legendy – pół prawdy i baśni połowę,
- Ł – łamigłówki, by połamać sobie głowę,
- M – marzenia, czasem w książkach spełniane,
- N – nuty w śpiewnikach zapisane,
- O – opowieści niezwykłe, tajemnicze,
- P – przygody, których teraz wam nie zliczę,
- R – rymowanki smutne i komiczne,
- S – słowniki (na przykład ortograficzne),
- T – teatralne scenki z przydzielonymi rolami.
- U – Uf!
- W – wyliczankę,
- Z – zakończcie sami.

1. Co jeszcze można znaleźć w książkach? Zaproponujcie inne przykłady.
2. Opowiedzcie sobie o swoich ulubionych książkach.
3. Wybierzcie się do biblioteki. Sprawdźcie, jakie działy książek można tam znaleźć.
4. Zastanówcie się, w jakich sytuacjach przydaje się znajomość alfabetu.
5. Napiszcie wyrazy, które kojarzą się wam z latem, i ułóżcie je w kolejności alfabetycznej.
6. Zilustrujcie litery alfabetu według własnego pomysłu.

Co przypomina nam wakacje?

Bursztyny Darka

Bursztyn to skamieniała żywica drzew. Czasami podczas sztormów fale wyrzucają na brzeg bryłki bursztynu o złotych, brązowych lub miodowych barwach.

1. Dowiedźcie się czegoś więcej o bursztynie. Do czego wykorzystuje się bursztyn?
2. Zbadajcie, co się stanie, jeśli potrzebnie możliwie dużą bryłkę bursztynu o wełnianą tkaninę, a następnie zbliżycie bursztyn do skrawków papieru. Przeprowadźcie podobne doświadczenie, zastępując bursztyn innymi materiałami.

CZY WIECIE, ŻE...)

Czasami w bursztynach można dostrzec zatopione owady, rośliny, pęcherzyki powietrza.

Jak myślicie, skąd się tam wzięły?

Piórko znalezione przez Gabrysię

3. To piórko sójki. Sprawdźcie w atlasie ptaków, jak wygląda sójka.

Amonit przywieziony przez Karola

Amonity żyły w morzach przed milionami lat. Ich skamieliny można znaleźć do dziś w skałach wapiennych Gór Świętokrzyskich, na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej i w Tatrach.

4. Poszukajcie więcej informacji o amonitach. Skorzystajcie z encyklopedii i internetu.

Bryłka soli – skarb Natalki

Już dawno temu pozyskiwano sól przez odparowywanie wody ze słonych źródeł. Później powstały pierwsze kopalnie, skąd wydobywano sól w kamiennych blokach, zwanych bałwanami. Sól była bardzo cenna, nazywano ją nawet białym złotem. Jak myślicie, dlaczego?

5. Do czego potrzebna jest sól?
6. Napełnijcie szklankę do połowy ciepłą wodą i rozpuśćcie w niej 5–6 łyżek soli. Przywiążcie nitkę do ołówka i połóżcie go na szklance w ten sposób, aby nitka zanurzona w roztworze dotykała dna. Przez dwa tygodnie obserwujcie, co się będzie działo. Prowadźcie dziennik obserwacji.

7. Przeczytajcie legendę o pierścieniu Świętej Kingi. Skąd, według tej legendy, wzięła się w Polsce sól?

Spotkanie z policjantką

Dzisiaj, gdy tylko przyszedliśmy do szkoły, pani Ania poprosiła, żebyśmy założyli opaski odblaskowe i ustawili się w pary. Ucieszyliśmy się, bo to oznaczało, że gdzieś się wybieramy!

Najpierw zatrzymaliśmy się przy planie ewakuacji wiszącym na korytarzu. Potem szliśmy zgodnie ze strzałkami narysowanymi na zielonych tabliczkach. Tak należy postępować, gdy trzeba szybko i bezpiecznie opuścić jakiś budynek. Przez chwilę zastanawialiśmy się, gdzie jeszcze widzieliśmy takie strzałki. Potem powtórzyliśmy kilka razy trudną nazwę „znaki ewakuacyjne”.

Kiedy wyszliśmy przed szkołę, bardzo się zdziwiłem. Przy bramie stała moja mama w swoim policyjnym mundurze!

– To niespodzianka. Dla Emila i dla was wszystkich. Dziś na zajęciach mamy gościa. Mama Emila jest policjantką. Opowie nam, jak bezpiecznie poruszać się po drogach – wyjaśniła pani i razem poszliśmy na skrzyżowanie.

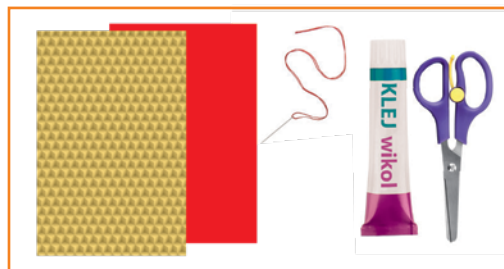
– Opowiem i pokażę. – Mama się uśmiechnęła.

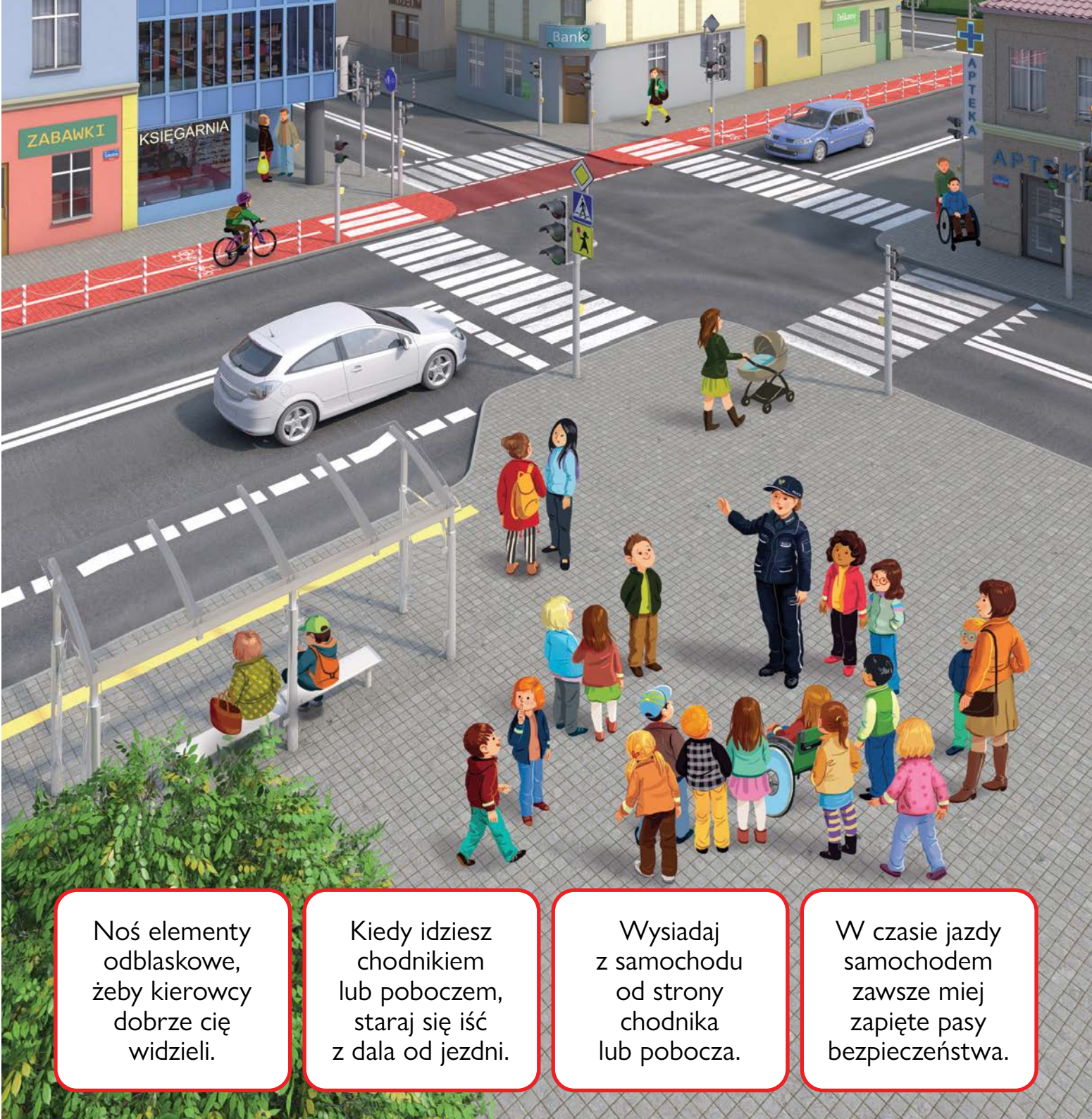
Każdego coś ciekawiło. A ja byłem bardzo dumny, bo mama wszystko wiedziała. Na koniec Ola zapytała:

– Kiedy na przejściu dla pieszych zapali się zielone światło, to kto ma pierwszeństwo: dziewczynka czy chłopiec?

Roześmialiśmy się. Wiedzieliśmy, że to tylko żart Oli.

- Jak przygotować znaczki z wykorzystaniem folii odblaskowej?

Noś elementy odblaskowe, żeby kierowcy dobrze cię widzieli.

Kiedy idziesz chodnikiem lub poboczem, staraj się iść z dala od jezdni.

Wysiadaj z samochodu od strony chodnika lub pobocza.

W czasie jazdy samochodem zawsze miej zapięte pasy bezpieczeństwa.

1. Czym zajmują się policjantki i policjanci? Przygotujcie w grupach plakaty na ten temat.
2. Po której stronie drogi powinni iść piesi, jeśli nie ma pobocza?
3. Wybierzcie się na spacer i sprawdźcie, co już wiecie na temat poruszania się po drogach. Po powrocie zapiszcie pytania, na które odpowiedzi chcecie jeszcze poszukać.

Anna Onichimowska

Nowy uczeń

Usiedliśmy w ławkach. Ledwie pani Ania sięgnęła po kredę, w drzwiach naszej klasy stanęła pani dyrektor z piegowatym blondynkiem.

– To jest Szymek, wasz nowy kolega – powiedziała. – Do tej pory mieszkał w Chinach. – I wyszła.

Szymek oblał się rumieńcem, a potem powiedział „dzień dobry” w taki miękki i zabawny sposób, że kilka osób parsknęło śmiechem. W dodatku uklonił się z rękoma wzdłuż ciała, jak jakiś żołnierz.

– Ale cudak! – zdziwił się Darek.

– Czuję się obrażony – powiedział Szymek.

– Coś ty, on tak zawsze – pisnęła Iwona.

Pani posadziła Szymka obok Sławka. Szymek, zanim usiadł, wyciągnął do kolegi rękę i jeszcze raz się uklonił. A potem wyjął z plecaka zeszyt z okładką w kolorowe smoki i jakieś dziwne znaczki.

Szybko się okazało, że Nowy bardzo dobrze liczy, ale słabo czyta. I mówi gorzej od Hoana, mimo że jest Polakiem.

– Chodziłem do chińskiej szkoły, bo rodzice chcieli, żebym się nauczył języka chińskiego – opowiadał dzieciom.

– A jak jest po chińsku „tak”? – spytała Natalia.

– Shi de¹ – odpowiedział, a wszyscy próbowali to powtórzyć. – Pokażę wam, jak to się pisze – postanowił.

Chińskie znaki nie przypominały w ogóle polskich liter.

– Ojej! – Natalia była pełna podziwu. – Napiszesz mi moje imię? – Podsunęła mu zeszyt.

¹ czytaj: szy de

Tak wygląda zapisany po chińsku wyraz **tak**.

是的

– A gdzie tam mieszkałeś? – zapytał Sławek.
Szymek pokazał im zdjęcia drapacza chmur.
– To nasze okna. – Stuknął w ciemny punkcik. – Na dwudziestym piętrze. Mieszkaliśmy w Szanghaju. Mój tata jest tłumaczem.
Może ja też kiedyś będę.

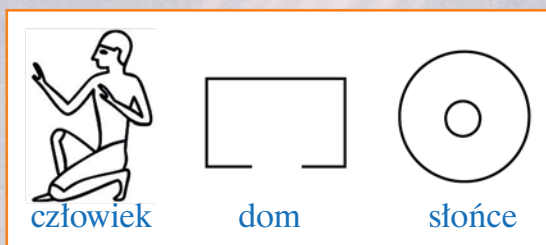
Na próżno Darek próbował zwrócić na siebie uwagę. To, co Szymek opowiadał, było sto razy ciekawsze od wygłupów Darka.

1. Czego dowiedzieliście się o nowym uczniu klasy 2a?
Odszukajcie na mapie świata Chiny.
2. Który fragment tekstu jest przedstawiony na ilustracji?
3. Porozmawiajcie o tym, co dzieci mogą zrobić, żeby Szymek dobrze czuł się w ich klasie.
4. Spróbujcie napisać wyraz **tak** po chińsku.

Dlaczego uczymy się pisać?
Po co wymyślono litery?

Tak wyglądały jedne
z pierwszych prób zapisów.

Wymyślcie, co mogła oznaczać
tak zapisana informacja.

Zobaczcie, jak się zapisuje
wyraz **słońce** w języku
polskim, chińskim i rosyjskim.

słońce

太阳

солнце

1. Pobawcie się w układanie liter z przedmiotów lub materiałów, których nazwy zaczynają się od danej litery.

Dzieci grają w piłkę.

Na początku zdania piszemy wielką literę.

Kto gra w piłkę?

Na końcu zdania stawiamy kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik.

Dzieci, zagrajcie w piłkę!

2. Poszukajcie w dowolnej książce zdań, które kończą się: kropką, znakiem zapytania i wykrzyknikiem. Zastanówcie się, w jakich zdaniach stosujemy te znaki.

Zdania z kropką na końcu zawierają informacje.

Zdania ze znakiem zapytania na końcu wyrażają pytanie.

Zdania z wykrzyknikiem na końcu zawierają rozkaz, polecenie lub okrzyk.

3. Ułóżcie i zapiszcie zdania zakończone: kropką, znakiem zapytania, wykrzyknikiem.

O ogonkach u rączek, czyli rozmyślania o języku

Czy zastanawialiście się kiedyś, co by było, gdyby język polski nie miał ogonków?

Zaraz. Jakich ogonków? Psych? Kocich?

Nie, nie. Takich, jakie mają rączki.

Jak to? Przecież rączki nie mają żadnych ogonków!

A może jednak?... Bo kiedy się zapisze wyraz *rączki*, a obok *raczki*, to okaże się, że te słowa różnią się właśnie... ogonkiem! Co ciekawe, taki mały ogonek zupełnie zmienia znaczenie słów. Bo przecież *bąk* to nie to samo co *bak*, a *lek* to nie *lęk*. Dlatego wszystkie te znaczki – ogonki, kropki, kreseczki – są w naszym języku bardzo ważne. Bo jak bez nich odróżnilibyśmy *języka* od *języka*? Czym różniłyby się *len* i *leń* albo *toś* i *los*?

Język polski jest ciekawy nie tylko dzięki ogonkom. Przykład? Proszę bardzo! W polszczyźnie aż się roi od słów, które brzmią

identycznie, a pisze się je inaczej. Bo przecież *szef* to wcale nie to samo co *szew*, prawda? *Budki* i *butki* czy *gadki* i *gatki* też się od siebie różnią. A wyobraźcie sobie brodaczy, którzy myją się w rzece – wchodzą w *bród* i tam z *bród* splukują *brud*. Aby zapisać takie zdanie, koniecznie trzeba zajrzeć do słownika. Bez niego ani rusz!

Właśnie – język. Tu mowa o języku polskim, ale język mamy też przecież w buzi i... w bucie. Blok może być mieszkalny albo rysunkowy, a nawet czekoladowy. A kawka? Ta w filiżance jest aromatyczna, a ta w parku może być... skrzydlata!

Ciekawe, jak z naszym językiem radzą sobie obcokrajowcy. Jak im się udaje wymawiać te wszystkie stoły z powyłamywanymi nogami i chrząszcze brzmiące w trzcinnie? Albo takie zdanie: Syn Szymona mimo szadzi wzdłuż szyn szedł i szafwię sadził. Można język połamać!

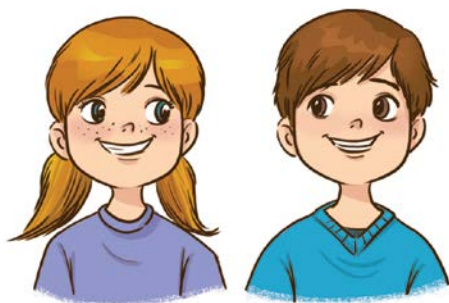
1. Zastanówcie się, co cechuje język polski. Porozmawiajcie w grupach na ten temat. Podzielcie się swoimi obserwacjami z całą klasą.
2. Napiszcie wyrazy, które mogą wam sprawić trudności. Postarajcie się zapamiętać ich pisownię.
3. Ułóżcie w parach zagadki, krzyżówki lub rebusy ortograficzne.

Marcin Brykczyński

Kodeks klasowy

Gdy pomocy ktoś wymaga,
zawsze chętnie mu pomagam.

Uśmiech jest niezmiennie w modzie,
więc uśmiecham się na co dzień.

Dla mnie sprawa to nienowa
grzecznie prosić i dziękować.

Umiem przyznać się do winy,
bo nie boją przeprosiny.

Mam porządek, nawet w kątach,
i dokładnie co dzień sprzątam.

Co zadane, w porę robię;
co potrzebne, mam przy sobie.

Zamiast kłótnią sobie szkodzić,
lepiej mądrze się pogodzić.

Kiedy sam coś złego widzę,
mówić o tym się nie wstydzę.

By zakończyć sprawę całą,
czego brak tu, dodaj śmiało.

1. Zastanówcie się w grupach, co to znaczy:

Być uczciwym.

Szanować innych.

Dotrzymywać słowa.

2. Zorganizujcie w klasie dyskusję o tym, czy zawsze należy mówić prawdę.
3. Porozmawiajcie o tym, co jest, a co nie jest skarżeniem. Jakie sytuacje wymagają mówienia o nich dorosłym?
4. Ułóżcie własny kodeks klasowy. Zapiszcie go lub narysujcie w dowolny sposób.

Marcin Brykczyński

Lew i zwierzęta

Lew nakazał poddanym, by wyznali szczerze, czym powinno, ich zdaniem, wyróżniać się zwierzę. Słoń na mądrość wskazywał, żubr wołał powagę, wielbłąd głosił wytrwałość, a lampart odwagę. Niedźwiedź siłę zachwalał, koń godną postawę, wilk na łowach udanych pragnął zdobyć sławę. Sarna lekkość wybrała, jeleni piękne rogi, ryś wytworne futerko, zając szybkie nogi. Pies wierność ponad wszystko, a lis spryt wymienił. Baran spokój, a osioł do pracy chęć cenił.

Wreszcie lew tak powiedział, gdy go zapytali – Według mnie ten najlepszy, kto się najmniej chwali.

Krótki utwór literacki, który zawiera morał, czyli pouczenie, nazywamy bajką. Bohaterami bajek są najczęściej zwierzęta symbolizujące ludzkie cechy.

1. Jakie cechy wymieniły zwierzęta w odpowiedzi na prośbę lwa? Co sądził na ten temat lew?
2. Wypożyczcie bajki Ignacego Krasickiego. Przeczytajcie bajkę „Lew i zwierzęta”.
3. Rozwińcie zdania: Julka jest pracowita jak mrówka, ponieważ... Kuba jest uparty jak osioł i dlatego... Staś jest zdrowy jak ryba, gdyż... Napiszcie te zdania w zeszyte.
4. Zilustrujcie dowolne powiedzenie, w którym człowieka porównuje się ze względu na jakąś jego cechę do zwierzęcia, np.: chytry jak lis, dumny jak paw, powolny jak żółw. Opowiedzcie o swoich ilustracjach.

1. Przeczytajcie ogłoszenie.
Do kogo jest skierowane?

OGŁOSZENIE

Niedaleko parku zaginął młody pies.
Ma czarną, kudłatą sierść i białą łatkę
z przodu. Na szyi ma brązową obrozę.
Wabi się Łatek. Nie jest groźny.
Znalazcę prosimy o kontakt
ze sprzedawcą w kwiaciarni koło parku.
Czeka zrozpaczony Kuba.

2. Ile wyrazów ma to zdanie? Które zdanie w ogłoszeniu ma najwięcej wyrazów?

Niedaleko

parku

zaginął

młody

pies.

3. Ile sylab jest w każdym wyrazie tego zdania? Podzielcie na sylaby inne wyrazy.

Nie

da

le

ko

par

ku

za

gi

nał

mło

dy

pies.

4. Ułóżcie z sylab różne imiona psów. Zapiszcie je. Zwróćcie uwagę, że imiona, także zwierząt, piszemy wielką literą.

ŁA

A

ZA

NO

BU

TRO

KA

NU

PIK

BE

BA

SEK

TEK

REK

5. Wyobraźcie sobie, że do szkoły przybłąkał się pies. Napiszcie ogłoszenie w tej sprawie. Zastanówcie się, jakie informacje będą potrzebne, żeby właściciel mógł odnaleźć swoje zwierzę.

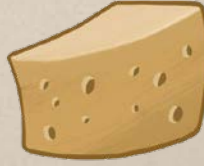
Załączek SŁÓWEK

6. Co jest rozwiązaniem tych rebusów?
Napiszcie odgadnięte wyrazy w kolejności
alfabetycznej i ułóżcie z nimi zdania.

mo

la

ku

ty

war

Mi

jki

7. Jakie liczby ukryły się w tych wyrazach?

stokrotka

trzyrna

odwaga

stolarz

patrzy

stoper

8. Połączcie ze sobą kolejne sylaby. Jakie wyrazy odczytacie?

KLA

SA

LA

TO

LEK

KO

MIS

KA

TAR

KA

DZIE

CI

CHO

MIK

SER

CA

ŁA

PIE

SEK

RET

Justyna Bednarek

Pan Mikołaj i lew

Wszyscy w zoo lubili pielęgniarza Mikołaja. On sam kochał swoją pracę i zwierzęta. Niektórzy sądzili, że rozumie ich mowę.

Kiedy żyrafa Anastazja straciła apetyt i posmutniała, pan Mikołaj kazał dać jej na obiad sałatę, bo to jej wielki przysmak. Anastazja od razu odzyskała humor. Innym razem z klatki uciekła papuga ara, szukano jej przez tydzień. I gdy wszyscy stracili nadzieję, że wróci, pan Mikołaj przyniósł arę, podziobaną przez gawrony, ale żywą. Skąd wiedział, gdzie jej szukać? Nie zdradził tego. Bo pielęgniarz Mikołaj nie mówił i porozumiewał się na migi.

Pewnego dnia stary lew Barnaba zachowywał się inaczej niż zwykle. Nikt nie wiedział, co mu się stało. Wreszcie pani dyrektor zoo wezwała pana Mikołaja, który podszedł do klatki i przez dłuższą chwilę spokojnie przyglądał się Barnabie. Potem na migi pokazał, że musi wejść do jego klatki.

Wezwany weterynarz specjalnym pistoletem zrobił Barnabie zastrzyk usypiający.

Gdy zwierzę zasnęło, pan Mikołaj wraz z weterynarzem weszli do klatki. Jeden z gości odwiedzających zoo przetarł czoło chusteczką.

– A co, jeśli on was zje? – wyszeptał ze strachem.

– Gdzie tam zje, przecież śpi – mruknął weterynarz.

Tymczasem dzielny pielęgniarz podszedł do lwa, pochylił się i... wyciągnął drzazgę, która utkwiła zwierzęciu w tylnej łapie.

W jednej chwili stało się jasne, dlaczego Barnaba tak dziwnie się zachowywał. Po prostu cierpiał.

Pani dyrektor zoo odetchnęła z ulgą i zaprosiła pana Mikołaja do swojego gabinetu.

– Skąd pan wiedział, co się stało?

Pan Mikołaj sięgnął po kartkę i napisał: „Wiedziałem, że go boli. Wskazywało na to jego zachowanie. Zwierzęta mówią do nas oczami, ustawieniem uszu albo pozycją, w jakiej siedzą. Wystarczy im się przyglądać”.

1. Kto jest bohaterem opowiadania? Czego się o nim dowiedzieliście?
2. Co się działo, zanim pan Mikołaj wyciągnął drzazgę z łapy lwa? Co zdarzyło się później? Jakie inne ilustracje można wykonać do tego opowiadania?
3. Co wiecie o ogrodach zoologicznych? Czego chcielibyście się dowiedzieć?
4. Jeśli chcecie poznać doktora, który rozumiał mowę zwierząt, przeczytajcie jedną z książek Hugh (czytaj: hiu) Loftinga, której bohaterem jest doktor Dolittle (czytaj: dulitl).

Adam Wajrak

Jak porozumiewają się zwierzęta?

Jak wiecie, my, ludzie, porozumiewamy się, mówiąc, czyli wydajemy dźwięki, które coś oznaczają. Za pomocą dźwięków porozumiewają się również zwierzęta.

Ptaki potrafią śpiewać, krakać, krzyczeć, pisać lub gwizdać. Potrafią bębnić, tak jak dzięcioły uderzające w drzewo, albo buczeć – jak bekas, który przepuszcza powietrze przez pióra ogona w czasie lotu w dół. Te wszystkie, nawet dziwaczne, dźwięki zawierają informacje. Pohukiwanie to najbardziej znany głos puszczyka. Puszczyk wydaje go nocą nie po to, żeby przestraszyć ludzi, ale by inne puszczyki wiedziały, że dane terytorium jest już zajęte.

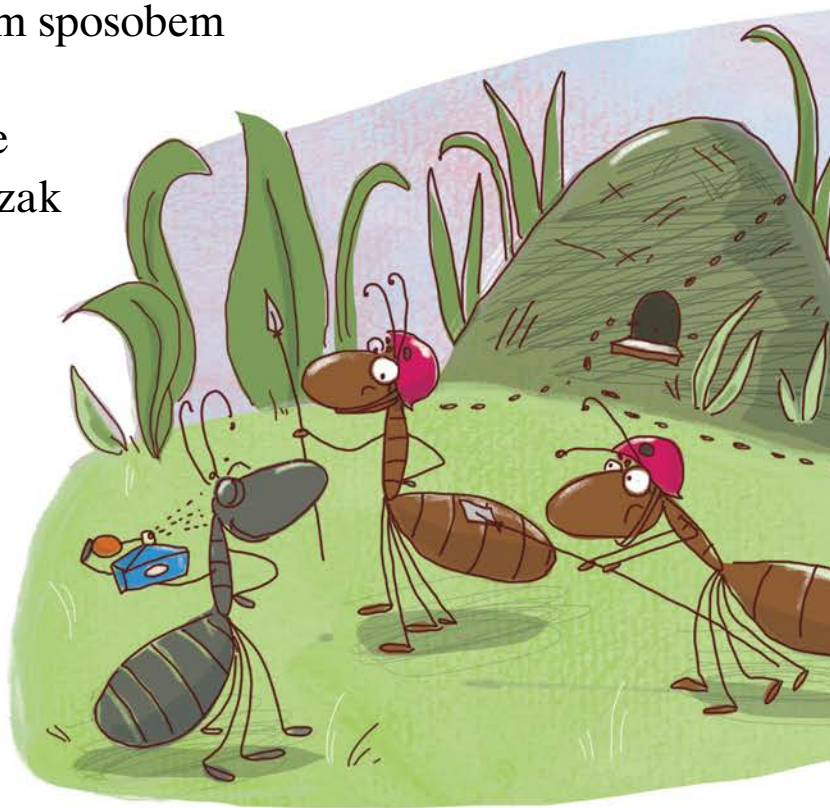
Ryczą jelenie, wyją wilki. Rozgadane są kumkające i terkoczące żaby, ropuchy i rzekotki.

Dźwięki nie są jedyną formą zwierzęcych pogaduszek. Ci, którzy mają psa lub kota, doskonale wiedzą, że ułożenie ciała to też informacja. Zdenerwowanemu psu lub kotu jeży się sierść. Ucieszony pies macha ogonem.

Rozmówki zapachowe są innym sposobem porozumiewania się zwierząt. Wiele z nich zostawia zapachowe liściki, które oznaczają, że zwierzak jest zakochany albo zamieszkał na danym terytorium i nie życzy sobie towarzystwa.

Mrówki mieszkające w tym samym mrowisku wydzielają podobny zapach. Dzięki niemu odróżniają współmieszkańców od obcych mrówek. Mrówce, która inaczej pachnie, nie pozwolą wejść do mrowiska.

1. Jakie znacie inne niż wymienione w opowiadaniu sygnały wysyłane przez zwierzęta?
2. Dowiedzcie się, w jaki sposób różne zwierzęta reagują na spotkanie z człowiekiem.
3. Porozmawiajcie o tym, jak trzeba się zachować, gdy podchodzi do nas obce zwierzę na ulicy, w parku, w lesie.

23

września

Pierwszy
dzień jesieni

Gazeta

Przyjazna

Czasopismo klasy 2

Numer 1

SPOTKANIE Z POEZJĄ

Józef Czechowicz

Jesień

Szumiał las, śpiewał las,
gubił złote liście,
świeciło się jasne słońko
chłodno a złociście...

Rano mgła w pole szła,
wiatr ją rwał i strzępił...
Opadały ciężkie grona
kalin i jarzębin...

Każdy zmierzch moczył deszcz,
płakał, drżał na szybkach...
I tak ładnie mówił tatuś:
Jesień gra na skrzypkach...

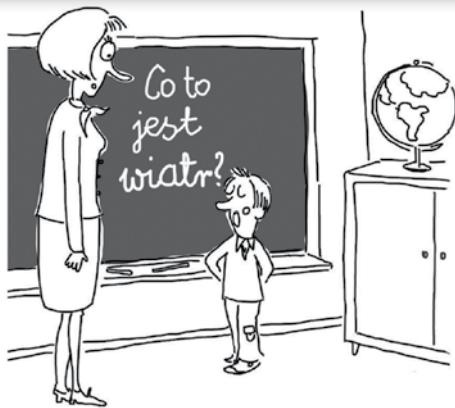
REDAKCJA OGŁASZA KONKURSY:

- na najciekawszą jesienną pracę plastyczną, wykonaną z materiałów przyrodniczych;
- na opowiadanie pod tytułem „Jesień gra na skrzypkach”.

NASI REPORTERZY INFORMUJĄ

Ptaki, które jeszcze nie odleciały do ciepłych krajów, są już przygotowane do podróży. Zimą zostaną z nami wierne sikory, wróble, wrony oraz dzięcioły, które mieszkają w pobliskim lesie.

HUMOR ZE SZKOLNEJ ŁAWKI

- Olku, co to jest wiatr?
- To powietrze, któremu bardzo się spieszy.

CIEKAWOSTKA

Tylko dwa razy w roku dzień i noc trwają tyle samo godzin. Jednym z tych dni jest 22 lub 23 września, pierwszy dzień astronomicznej jesieni. To zjawisko zostało nazwane równonocą. Druga równonoc przypada pierwszego dnia wiosny.

Z księgi przysłów

Wrzesień chodzi po rosie,
zbiera grzyby we wrzosie.

Przygotujcie klasową gazetkę. Zastanówcie się, co w niej zamieścicie. Podzielcie się zadaniami.

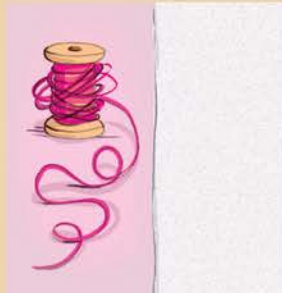
DARY JESIENI

1. Które wyrazy zapisane na zielono brzmią twardo, a które miękko?

Tu leży **leń**,
a tam rośnie **len**.

Tu jest **nić**,
a tu nie ma **nic**.

Jedź, ale nie **jedz**
w czasie jazdy!

2. Zaproponujcie podpis do ostatniego rysunku.

Kasia

kasa

kasa Kasi.

miska

Misiek

?

3. Co słońce ma
wspólne ze słoniami?

Słońce i słonice.

4. Jakie imiona można ułożyć z tych sylab?
Zapiszcie te imiona.

Kry

Ka

To

rol

sia

cia

Wie

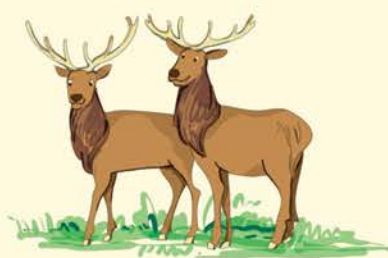
Zo

Ba

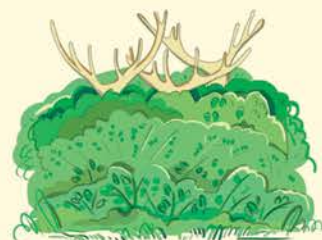
5. Przeczytajcie na głos podpisy pod rysunkami. Posłuchajcie, czym różnią się w wymowie nazwy zwierząt w kolejnych podpisach.

Jeden jeleni.

Dwa jelenie.

Ile jeleni?

Jeden struś.

Dwa strusie.

Nie ma strusi.

Jeden niedźwiedź.

Dwa niedźwiedzie.

Nie ma niedźwiedzi.

Zaątek
SŁÓWEK

6. Jaki to wyraz?

Pierwsza litera wyrazu **słoń**.
Trzecia litera wyrazu **gałąź**.
Ostatnia litera wyrazu **źródło**.
Trzecia litera wyrazu **bańka**.
Czwarta litera wyrazu **końcówka**.
Trzecia litera wyrazu **śledź**.

Jakie tajemnice kryje las?

Wybraliśmy się na wycieczkę do lasu. Przy tablicy informacyjnej spotkaliśmy się z panem leśniczym. Obiecał nam opowiedzieć o leśnych tajemnicach.

Dlaczego w lesie należy zachować ciszę?

Kto zasadził drzewa w lesie?

Co to jest pomnik przyrody?

Jak długo muszą rosnąć drzewa, żeby powstał gęsty las?

Co to są warstwy lasu?

Jakie zwierzęta można spotkać w lesie?

Co się dzieje ze złamanym drzewem?

1. Poszukajcie odpowiedzi na pytania, które dzieci zadały panu leśniczemu. Zapiszcie pytania, które wy chcielibyście mu zadać.
2. Sprawdźcie, czego można się dowiedzieć z tablic informacyjnych znajdujących się w lesie.
3. Dowiedzcie się, jakie rośliny i zwierzęta żyją w poszczególnych warstwach lasu.
4. Zbierzcie różne okazy przyrodnicze i wykonajcie makietę lasu.

Poznajemy drzewa

Sosna

Modrzew

Jodła

Świerk

- Sprawdźcie, co się stanie z szyszką sosny, jeśli włożycie ją do wody na dwie godziny. Potem połóżcie tę samą szyszkę na kilka godzin w ciepłym miejscu. Co zaobserwowaliście?

Dąb

Buk

Klon

Brzoza

1. Wykonajcie album drzew. Wklejcie do niego zebrane w lesie liście i odbite na kartkach wzory kory różnych drzew. Podpiszcie, z jakich drzew pochodzą.
2. Przygotujcie kilkanaście żołądzi i wybierzcie miejsce, gdzie będą mogły rosnąć dęby. Umieśćcie żołądź w glebie, podlejcie je i oznaczcie to miejsce. Wiosną zacznijcie obserwować swoją uprawę. Sprawdźcie, czy wszystkie żołądźki wykiełkowały.

Józef Czechowicz

U leśnych listków

(fragmenty)

Jak lekko wiatr przewiewa...
Jak śpiewnie szumią drzewa...
Szumią, bo jesień lubią.
Złociste liście gubią.
Gubią liście czerwone
i rude, i brązowe,
wśród których kto śpi,
usłyszy ich rozmowę.
A jeśli to śpią dzieci,
to kiedy listek leci
z pożółkłych leśnych drzew,
słyszą cichutki śpiew.

Liść buku

Jestem ciemnoczerwony.
Najciemniejszy w tym lesie.
Spadam ciężko i prędko.
To znaczy, że już jesień.

Liść dębu

Nie tknęły mnie jeszcze deszcze,
nie opłakały mnie słoty.
Opadam z dębu piękny.
Opadam z dębu złoty.
Suchy jestem. Nie śpiewam.
Tylko tak sobie szeleszczę,
póki nie zmyły mnie słoty,
nie opłakały deszcze.

- Przykryjcie liść kartką i delikatnie pokolorujcie ją kredką świecową.

Liść klonu

A ja spadam jak ptaki.
Długo na wietrze krążę.
Po co się śpieszyć na ziemię?
Mam dużo czasu. Zdażę.
Jestem czerwieński od innych,
migocę bardziej złociście.
I wszystkie dzieci wiedzą,
że śliczne są klonu liście.

Liść jesionu

Płynę w powietrzu jesieni
niby zielona łódka,
zgrabna, zwinna i prędką,
jak babie lato leciutka.
Od słońca, co jeszcze świeci,
zgrzeję się, brzegi zwinę,
poderwę się spod drzewa
i dalej gdzieś popłynę.

Drzewa szumią

Dokoła, listki, dokoła,
dopóki jesień wesoła.
Dopóki niebo nie płacze,
niech każdy w słonku poskacze...

1. O czym opowiadają leśne listki?
2. Wybierzcie dowolny liść, który spadł z drzewa. Jaki jest w dotyku? Opiszcie jego kształt i kolor. Możecie wykorzystać wyrazy, którymi poeta opisał liście.
3. Wyobraźcie sobie, że jesteście jednym z tych liści. Co czujecie? Napiszcie kilka zdań o przygodach waszego liścia i namalujcie ilustrację.
4. Wymyślcie scenkę teatralną, w której zagrają leśne listki.

Zaulek SŁÓWEK

1. Przeczytajcie tekst.
Wskażcie wyrazy
z **ą** i **ę**.
Obejrzyjcie
ilustrację.
Które zdania
nie opisują ilustracji?

Na łące rośnie dąb.
Wśród gałęzi śpiewa zięba.
W korę dębu stuka dzięcioł.
Pod dębem leżą żołądź.
Między nimi chodzą brązowe gołębie.
Pająk tka pajęczynę – nitki babiego lata.
Zza gęstwiny krzewów spogląda zając.
W oddali spaceruje gęś z gąskami.
Na niebie widać wielobarwną tęczę.

DĄBROWA
ZIELONA

2. Co ciekawego zauważacie
w zapisie tych wyrazów?

żołą**ą**ź – żołą**ę**źcie

paja**ą**k – paje**ę**czyna

gała**ą**ź – gałę**ę**zie

3. Przeczytajcie zdania. Zapamiętajcie je i napiszcie w zeszyte.

Mam pędzel i farby.
Maluję kolorową tęczę.

4. Wymyślcie pytania do krzyżówki.

			g	ę	ś	
	p		a	j	ą	k
			ł	ą	k	a
z	a	j	ą	c		
	k	o	ż	l	ę	

5. Ułóżcie zdania z wyrazami zapisanymi na listkach.

idą

rosną

idę

maluje

spaceruję

malują

spacerują

rosną

6. Załóżcie słowniczek. Zapisujcie w nim wyrazy, które sprawiają trudności w zapisie, oraz takie, które was zaciekawiają.

Adam Wajrak

Mieszkańcy drzew

Drzewo można porównać do piętrowego domu.

Przyjrzyjmy się jego mieszkańcom.

W małej dziupli, pozostawionej przez dzięcioła, może się zagnieździć sóweczka, czyli najmniejsza sowa.

Sóweczka

W gniazdku przypominającym balkon może zamieszkać kos.

Kos

Sikora

W naturalnych dziuplach mieszkają muchołówki i sikory. Naturalne dziuple powstają wtedy, kiedy do małej szpary w korze drzewa dostanie się woda. Gdy woda zamrznie, rozsadza szparę i tworzy się większa szczelina.

Na samym dole, w wykopanych między korzeniami norach, mogą mieszkać lisy albo borsuki.

Borsuk

Nietoperz

W najwyższych dziuplach żyją leśne nietoperze.

Myszołów

Jastrząb

Na dużym, rozłożystym drzewie może zbudować gniazdo bocian czarny, a jeszcze wyżej – myszołów, jastrząb lub kruk.

Grubodziób

W koronach drzew wiją gniazda grubodzioby. Tam też mieszkają wiewiórki, które budują domki podobne do gniazd.

W dużej dziupli, zrobionej przez dzięcioła czarnego, chętnie zamieszka kuna albo przypominająca wiewiórkę popielica.

Kuna

1. Wymieńcie nazwy ptaków opisanych w tekście. Dowiedzcie się, które z nich odlatują z naszego kraju, a które u nas zimują.
2. Poszukajcie informacji o dzięciołach. Dlaczego są nazywane lekarzami drzew?
3. Poszukajcie różnych powiedzeń i przysłów o ptakach.

W co zmieniają się drzewa?

Mój tata jest stolarzem i często powtarza, że każde drzewo ma duszę. Gdy słyszy szum gałęzi, mówi, że to drzewa rozmawiają z wiatrem.

Kiedyś razem z dziadkiem zbudowali dla mnie domek na drzewie, bez użycia gwoździ! Tata prosił wtedy, żebym nigdy nie zapominał, jak ważne są drzewa. Dostarczają tlen, wyłapują pyły i spaliny, chronią przed wiatrem i hałasem. Dają nam drewno, żywicę, owoce i nasiona. Są domem dla wielu zwierząt: wiewiórek, srok, dzięciołów.

W domu całą rodziną siadamy często przy drewnianym stole, który oczywiście zrobił tata. Słyszemy wtedy od taty: „Drzewa nie przemijają – one zamieniają się w stół, krzesło, szafę albo dom”.

Wiemy o tym doskonale, bo cały nasz dom jest zbudowany z drewna. Ma drewniane podłogi, schody i meble. Większość z nich zrobili tata lub dziadek. Dziadek nie tylko jest stolarzem, ale również rzeźbi w drewnie. Na półkach i szafkach stoją jego drewniane dzieła.

Babcia opowiadała, że gdy się urodziłem, tata zasadził dąb. Rośnie on blisko innego, dużego dębu, który ma już trzydzieści pięć lat – tyle, ile tata. To drzewo posadził dziadek, kiedy urodził się mój tata. Mamy taką rodzinną tradycję.

- Jak zrobić mebelki z drewnianych klamerek i patyczków po lodach?

Niedawno były moje urodziny. W tym dniu dowiedziałem się, że będę miał rodzeństwo!

– O, to powiększy się nie tylko nasza rodzina, ale przybędzie też nowy dąb – powiedziałem, a rodzice się uśmiechnęli.

1. Napiszcie własne propozycje odpowiedzi na pytanie postawione w tytule.
2. Najstarszym polskim drzewem jest cis pospolity z Henrykowa Lubańskiego, który ma ponad 1250 lat. Stare drzewa są często chronione jako pomniki przyrody. Sprawdźcie, czy w waszej okolicy znajdują się pomniki przyrody.
3. Porozmawiajcie o tym, czy używanie drewna do budowy domów, wykonywania mebli i innych przedmiotów wpływa na niszczenie lasów.

Józef Czechowicz

Drewniane czary

Szedł raz człowiek łąką zieloną.
Ujrzał starą lipę zwaloną.
Zabrał cztery grube konary
i zaczęły się czary-mary...

Bo z jednego kawałka drewna
powstał smok.
Z drugiego – królewna.
Trzeci stał się rycerzem w zbroi.
A ten czwarty?
Nietknięty stoi.

Człowiek głaszcze go i ogląda.
– Może zrobię z ciebie wielbłąda?
Albo kota? To się okaże...

A kim jest ten człowiek?
Rzeźbiarzem!

1. Przyjrzyjcie się zdjęciom i opowiedzcie, co dzieci zobaczyły w pracowni rzeźbiarza. O co dzieci mogły zapytać rzeźbiarza?
2. Obejrzyjcie w albumach zdjęcia rzeźb sławnych artystów. Dowiedzcie się, w jakich materiałach można rzeźbić.
3. Wykonajcie rzeźby z gliny, plasteliny lub innego materiału. Przygotujcie wystawę swoich prac.
4. Pobawcie się w parach w żywe rzeźby i rzeźbiarzy.

Chmurzy się.
Jest coraz więcej
ciemnych chmur.
Zaczyna padać.

Zrywa się wiatr.
Silne wietrzysko
łamie drzewo.

Z drewna stolarz
robi w swojej stolarni
stół, półkę i ramę
do obrazu.

chmurzy się | wietrzysko | stolarz
chmury | wiatr | stolarnia

Zaątek SŁÓWEK

1. Ułóżcie zdania z wyrazami:

morze,
może.

Wierszyk ortograficzny

Spytał kiedyś orła orzeł:
– Wie pan, jak się pisze „morze”?
Czy tam w środku tkwi „er-zet”?
Orzeł orłu na to wnet:
– Skoro się na „r” wymienia,
to tkwić musi, bez wątpienia!

Agnieszka Frączek

– Ładny mebel –
mówi piekarz i kupuje
stół do piekarni.

– Solidna półka –
twierdzi księgarz. –
Przyda się w mojej
księgarni.

– Piękna rama –
zachwycy się malarz. –
Podaruję ją żonie,
która też jest malarką.

piekarz

księgarz

malarz

piekarnia

księgarnia

malarka

2. Przeczytajcie zdania. Zapamiętajcie je i napiszcie w zeszycie.

Piekarz pracuje w piekarni.

Księgarz pracuje w księgarni.

3. Wymyślcie dalszy ciąg zdań.

Na wysokiej górze...

Za siódmym morzem...

ZWRÓĆCIE UWAGĘ

Rz piszemy między innymi
wtedy, gdy wymienia się na „r”.

Jesienna wycieczka

Bardzo lubię jesień. To najbardziej kolorowa pora roku. Liście na drzewach są chyba we wszystkich barwach, jakie można sobie wyobrazić. Zastanawiałam się, czy jest taki kolor, w którym nie ma liści. Może niebieski? Moim zdaniem najwięcej liści ma kolor rudy. Ula mówi, że liście są głównie żółte, Robert uważa, że brązowe, a Maja twierdzi, że nie można tego określić jednym słowem. A wy jak sądzicie?

Rozmawialiśmy o tym po wycieczce, na którą wybraliśmy się całą klasą. Kolorów jesieni szukaliśmy nie tylko na drzewach. W pobliskim ogrodzie przyglądaliśmy się fioletowym wrzosom, żółtym aksamitkom i różnokolorowym astrom.

A wiecie, gdzie jeszcze znaleźliśmy dużo jesiennych kolorów?

Na targowisku! Sprzedawcy zachęcali do kupowania pomarańczowych dyń, fioletowych bakłażanów, żółtych kabaczków i zielonych ogórków.

Znajoma sprzedawczyni owoców poczęstowała nas słodkimi śliwkami, soczystymi gruszkami i jabłkami.

Na koniec poszliśmy do parku i zbieraliśmy kolorowe liście, czerwone owoce jarzębiny i róży oraz brązowe kasztany i żołądź. Każdy miał za zadanie odszukać jak najwięcej kolorów. Mógł je sfotografować albo zapisać ich nazwy. Jak myślicie, jaki kolor wygrał?

Po wycieczce, którą nazwaliśmy „Szukamy kolorów i smaków jesieni”, zrobiliśmy wystawę. Każdy mógł na nią przygotować dowolną pracę.

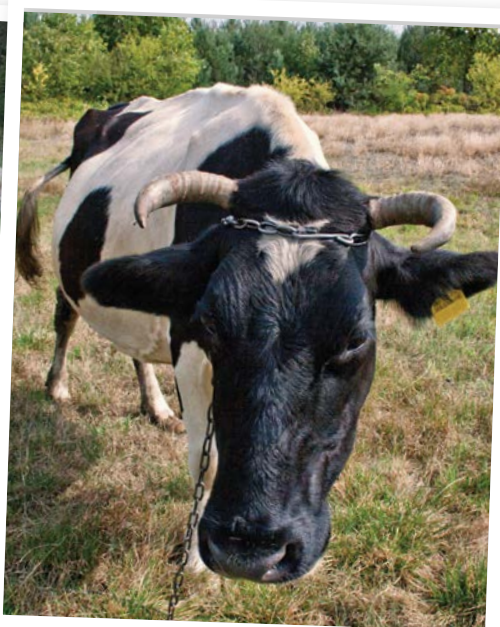
1. Jakie kwiaty, owoce i warzywa można zobaczyć jesienią?
2. Jakich kolorów jest najwięcej jesienią, a jakich – zimą, wiosną, latem? Przygotujcie album jesiennych kolorów.
3. Zaplanujcie drugie śniadanie z wykorzystaniem jesiennych owoców i warzyw.
4. Wymyślcie opowiadania o czymś, co zdarzyło się jesienią. Opowiedzcie te historyjki koleżankom i kolegom tak, aby ich zaciekać.

W gospodarstwie ekologicznym

Ciocia Ewa i wujek Witek mieszkają na wsi. Oboje prowadzą tam ekologiczne gospodarstwo agroturystyczne. Ta trudna i długa nazwa oznacza coś bardzo ciekawego. Do cici i wujka przyjeżdżają turyści, którzy chcą odpocząć od miasta. Piotrek mieszka na wsi i trochę im się dziwi, bo uważa, że przyjemniej można spędzić wakacje na przykład w mieście. Ale turyści są bardzo zadowoleni.

Ostatnio przyjeżdża coraz więcej osób, które zwracają uwagę na to, co jedzą. A to dlatego, że gospodarstwo jest ekologiczne, czyli wszystko się tam robi tak, żeby nie szkodzić przyrodzie.

Wujek czasem narzeka, że przez tę ekologię musi więcej się napracować, a owoców i warzyw rodzi się mniej. W gospodarstwie ekologicznym nie używa się żadnych środków chemicznych, tylko naturalne. A odpadki po owocach i warzywach trafiają do specjalnego pojemnika, który nazywa się kompostownik.

Po pewnym czasie powstaje tam naturalny nawóz, dzięki któremu rośliny lepiej rosną.

Wujek lubi ponarzekać, ale sam przyznaje, że jedzenie, które u nich powstaje, jest bardzo smaczne i zdrowe. Za to ciocia wcale nie narzeka, tylko cieszy się, kiedy goście mówią, że tak smacznych i pachnących owoców i warzyw dawno nie jedli! Chwalą też jajka od kur, które chodzą po specjalnym wybiegu, i mleko od krów, które pasą się na łące.

Podczas wakacji często z Piotrkiem pomagamy cioci i wujkowi w sadzie i na polu. A ja wszystko fotografuję!

NOWE SŁOWA

Nauka, która bada powiązania między człowiekiem, roślinami i zwierzętami a otaczającym światem, to **ekologia**.

„**Ekologiczny**” znaczy między innymi:

- przyjazny dla środowiska,
- wyprodukowany z naturalnych składników.

1. Na podstawie tekstu i własnych obserwacji porozmawiajcie o tym, co to znaczy, że rolnictwo powinno być przyjazne przyrodzie.
2. Sprawdźcie, w jaki sposób oznacza się żywność ekologiczną.
3. Porozmawiajcie o zaletach gospodarstwa ekologicznego.
4. Przygotujcie plakat reklamujący żywność ekologiczną.

Zaulek SŁÓWEK

1. Obejrzyjcie ilustrację i postarajcie się zapamiętać jak najwięcej szczegółów. Następnie zamknijcie książkę i napiszcie, co znajduje się na ilustracji.

2. Przeczytajcie tekst. Wskażcie wyrazy z ó.

W zagrodzie są dwie małe kózki i duża koza.

Obok stoją krowa z krówką.

Wujek stawia na stół słoje miodu.

To miód od pszczół.

3. Zwróćcie uwagę, jak ó wymienia się na o. Jakie inne wyrazy można zapisać w podobny sposób?

ogród
ogrody

kółko
kolo

pszczołka
pszczoła

wóz
wozy

Wierszyk ortograficzny

Jeszcze lepsze dla ochłody
niż lód w waflu są... dwa lody!
A kto lubi lody, to
wie, że **ó** się zmienia w **o**.

Agnieszka Frączek

4. Napiszcie zdania z każdym z tych wyrazów.

krówka

krówka

ZWRÓĆCIE UWAGĘ

Ó piszemy między innymi wtedy, gdy wymienia się na „o”.

14

października

Dzień Edukacji
Narodowej

Gazeta Przyjazna

Czasopismo klasy 2

Numer 2

Jak zrobić...

ozdobną kartkę

HUMOR ZE SZKOLNEJ ŁAWKI

- Zosiu, jeżeli w prawej dłoni mam pięć jabłek, a w lewej sześć, to...
- To ma pan bardzo duże dłonie, proszę pana.

- Tomku, czy lubisz chodzić do szkoły?
- Nie lubię.
- Dlaczego?
- Bo za szybko chodzimy!

Z ŻYCIA KLASY

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej przedstawiamy osoby pracujące w naszej szkole.

Pani Ania,

nasza wychowawczyni, lubi teatr. Podczas studiów występowała na scenie. Uwielbia wycieczki górskie. Przywozi z nich ciekawe zdjęcia.

Pan Darek

pracuje w sekretariacie szkoły. O wszystko możemy go zapytać.

Zawsze ma dla nas czas. Lubi grać w piłkę nożną. Opowiada wiele zabawnych historyjek.

Pan Krzysztof

uczy nas języka angielskiego. Przez kilka lat mieszkał w Anglii. Jest bardzo wesoły. Uwielbia jazdę na rowerze. Interesuje się obyczajami mieszkańców innych krajów.

Pani Ala

opiekuje się nami w świetlicy. Zna mnóstwo gier i zabaw, a najbardziej lubi szachy. Prowadzi zajęcia taneczne i uczy akrobatyki. Ma jamnika Filusia.

a

dąb
gałąź
gaska
gotąb
pająk
wąż

e

dęby
gałęzie
gęsi
gołębie
pajęczyna
węże

ó - o

dół - doły
kółko - koło
kózka - koza
krówka - krowa
lód - lody
miód - miody
pszczołka - pszczoła
stój - stoje
stół - stoły
wóz - wozy

rz - r

chmurzy się - chmury

drzewo - drewniany

kolarz - kolarski

księgarz - księgarnia

lekarz - lekarstwo

malarz - malarka

mądrze - mądry

orzeł - orły

piekarz - piekarnia

piłkarz - piłkarski

stolarz - stolarski

wietrzysko - wiatr

Autorki: **Maria Lorek, Monika Zatorska**

Recenzentki: **Monika Szymańska, Katarzyna Lotkowska, Katarzyna Barbara Kochan**

Grafik, projekt okładki: **Katarzyna Trzeszczkowska, Katarzyna Mickiewicz, Piotr Gorzelańczyk**

Teksty literackie:

Justyna Bednarek, Marcin Brykczyński, Józef Czechowicz, Agnieszka Frączek, Anna Onichimowska, Natalia Usenko, Adam Wajrak, Maria Lorek

Fotoedycja, rekwizyty: **Beata Stachańczyk, Mirosława Łukaszek**

Skład i łamanie: **Marcin Słociński**

Redakcja: **Andrzej Jabłoński, Włodzimierz Porębski**

Korekta: **Witold Ostrowski**

Wydawca: **Fundacja Ekologiczna – Wychowanie i Sztuka „Elementarz”**, Katowice 40-743 ul. Studencka 18

Wydanie I, 2018

Warunki korzystania z podręcznika: **www.elementarz.org**

Druk: **FISCHER Sp. z o.o.**

Podręcznik jest rozpowszechniany na zasadach wolnej licencji **Creative Commons – Uznanie Autorstwa 3.0 Polska**, z wyjątkiem zawartych w nim zdjęć pochodzących od agencji fotograficznych oraz zdjęć zawierających wizerunki dzieci jak również mapy Polski znajdującej się na III stronie okładki.

Ilustratorzy:

Magdalena Babińska – s. 20–21, 22–23; **Joanna Babula** – s. 36–37; **Marta Drapiewska** – I strona okładki, strona tytułowa, s. 2, 4–5, 8, 9, 10, 14, 15, 16, 17, 24, 25, 38–39, 48, 49, 53, 54, 56, 57, 59; **Alicja Gapińska** – s. 8–9, 18–19, 28–29, 42–43, 44–45, 52–53, 58–59; **Elżbieta Kidacka** – s. 32–33, 35, 60, 62–63; **Daniel Rudnicki** – s. 26–27, 30–31, 46–47; **Tanasiewicz Studio** – s. 15; **Katarzyna Trzeszczkowska** – s. 34, 60.

Autorami prac (wąż, konik, jeże, jeź) na s. 54–55 są **dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 350 w Warszawie**.

Autorami pracy na s. 55 (ludzik z liści) oraz prac na s. 61 są **dzieci ze Szkoły Podstawowej „Fundacji Elementarz” w Katowicach**.

Figurki księżniczki, rycerza i smoka na s. 50 zostały wyrzeźbione przez **Józefa Szypułę**, zdjęcia na s. 51 wykonano w pracowni rzeźbiarskiej **Zbigniewa Gosa**.

Fotograficy i fotografie:

Mirosława Łukaszek – II strona okładki (liście), s. 6 (skałki w Łutowcu), s. 7 (dziecko), s. 8 (krajobraz przemysłowy x6), s. 9 (krajobraz naturalny nr 1, 3, 5, 6), s. 15 (amonit, sól), s. 20 (literki z materiałów przyrodniczych), s. 40 (modrzew – szyszka), s. 54 (park), s. 56 (kury); **Jarosław Pawłowski** – s. 6 (znaczek pocztowy), s. 7 (kopalnia soli w Wieliczce), s. 14 (muszka w bursztynie), s. 15 (szklanka, łyżeczka, sól); **Marta Kulikowska** – s. 9 (krajobraz naturalny nr 2, 4); **Monika Zatorska** – s. 14 (bursztyny); **PIXABAY** – s. 7 (Mazury), s. 14 (rybak, piórko), s. 40 (sosna – szyszka, świerk – gałąź, modrzew), s. 41 (buk, brzoza – owoce), s. 46 (sóweczka, borsuk), s. 47 (jastrząb, nietoperz, kuna, grubodziób), s. 56 (sad), s. 57 (pszczelarz, traktor); **Pilat/Sobociński** – s. 16 (folia odbłaskowa, klej, nożyczki), s. 35 (kosz rozmaitości), s. 40 (woda, szyszka), s. 42 (odbitki liści, kredki), s. 48 (mebelki), s. 50 (figury drewniane, narzędzia), s. 51 (narzędzia, drewno x2, pracownia); s. 54 (wąż), s. 55 (prace z darów natury), s. 60 (słonecznik, materiały); **Łukasz Pawlik** – s. 40 (sosna, modrzew – gałąź), s. 41 (buk – liść); **Marian Szewczyk** – s. 40 (sosna – gałąź, jodła), s. 41 (dąb – liść, dąb – owoc, klon – liść, klon – nasiona, buk – liść, brzoza – liść); **Maciej Czajka** – s. 40 (jodła – gałąź, jodła – szyszka, dąb); **Piotr Klepacki** – s. 41 (brzoza – drzewo); **Kamila i Bogusław Binkiewiczowie** – s. 46 (kos, sikora), s. 47 (myszołów); **Anita Lorek** – s. 56 (owce); **Marta Kulikowska** – s. 56 (krowa); **Włodzimierz Porębski** – s. 6 (zamek w Bobolicach); **Wydawnictwo Piętka** – mapa Polski – III strona okładki.

„My i nasza szkoła. Podręcznik do szkoły podstawowej. Klasa 2. Część 1A” autorem Marii Lorek, Moniki Zatorskiej zostaje dopuszczony z mocy prawa do użytku szkolnego (art. 22c ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572, z późn. Zm.). Rok dopuszczenia: 2018; nr dopuszczenia: 884/4/2018

Podręczniki z interaktywnymi ćwiczeniami dostępne są bezpłatnie na platformie: **www.mcourser.pl/SztukaUczenia**

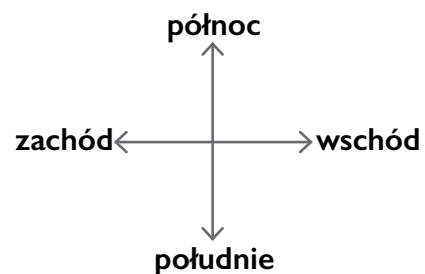
POLSKA

MAPA FIZYCZNA

LEGENDA MAPY

	– morze		– granice państw
	– niziny		– rzeki
	– wyżyny		– stolica
	– góry		– miasta

My i nasza szkoła

Podręcznik do szkoły podstawowej do klasy 2
składa się z czterech części:

1. część

2. część

3. część

4. część

Katowice 2018
ISBN 978-83-86566-30-3 (całość)
ISBN 978-83-86566-35-8 (część 1A)

Podręczniki interaktywne:
www.mcourser.pl/SztukaUczenia
www.podrecznikizklasa.pl

